

Till socialförsäkringsminister Anna Tenje och statssekreterare Anna Pettersson Westerberg.

Med kopia till socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall och statssekreterare Minna Ljunggren.

Förfrågan om skyndsamt dialog gällande uppföljning av insatser finansierade av samordningsförbund

Samordningsförbunden har under nära 20 år haft ett nationellt system för att samla in individdata för deltagare i insatser finansierade av samordningsförbunden. Systemet har administrerats av Försäkringskassan. Systemets syfte har varit att följa intentionerna med Finsam-lagstiftningen avseende uppföljning och utvärdering, detta med ett tydligt integrations- och jämställdhetsperspektiv. Av förarbetena framgår att det ska finnas sektorsövergripande metoder för uppföljning och utvärdering på både lokal och nationell nivå. Det ska finnas nationella mål och resultatindikatorer för att kunna följa upp effekter och motivera tilldelningen av de statliga medlen.

Under 2021 påbörjades ett arbete med att ta fram ett nytt system med mer träffsäkra variabler och bättre möjligheter för uppföljning. Försäkringskassans rättsavdelning har gjort en översyn av systemet och kom under sommaren 2022 fram till ett nytt juridiskt ställningstagande som innebär att det inte anses finnas någon sekretessbrytande bestämmelse som möjliggör utbyte av uppgifter mellan berörda myndigheter för att följa upp resultat av samverkan inom rehabiliteringsområdet. Det innebär att samordningsförbunden inte kan samla in individdata varken på lokal eller nationell nivå från och med januari 2023.

Konsekvensen av det nya juridiska ställningstagandet blir att det inte längre är möjligt att följa lagstiftningens intentioner om att samordningsförbunden ska svara för uppföljning och utvärdering. Det regleringsbrevsuppdrag som myndigheterna, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, haft de senaste åren om att redovisa målgrupper och resultat av de insatser som finansieras av samordningsförbunden (ramanslag 339 miljoner per år), kommer heller inte att kunna redovisas efter år 2022.

Nationella nätverket för samordningsförbund (NNS) ser allvarligt på utvecklingen och har sedan beskedet kom under hösten 2022 haft löpande dialog med Nationella rådet (det nationella samverkansforum mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Socialstyrelsen samt SKR som har till roll att ge ett kvalitetssäkrat och partsgemensamt stöd till samordningsförbunden). NNS hållning i frågan är att det måste gå att följa upp samordningsförbundens arbete och uppdrag. Nationella rådet har hittills förordat en lösning där det endast är möjligt att mäta volymer av deltagare på anonymiserad nivå.

För kännedom har NNS en tät dialog med samordningsförbunden i frågan. Dessutom förs samtal med Inspektionen för socialförsäkringen (ISF). Väsentligt är att ISF, i sina utvärderingar av finansiell samordning, påpekar behovet av att stärka uppföljning av förbundens verksamheter, myndigheten lyfter bland annat vikten av utvärderingar av nyttan av insatserna samt långtidsuppföljningar.

<https://isf.se/publikationer/rapporter/2019/2019-03-15-gor-samordningsforbund-nagon-skillnad>

Utifrån detta önskar NNS och samordningsförbunden skyndsamt en dialog med socialförsäkringsminister Anna Tenje om möjliga lösningar för att kunna säkerställa att samordningsförbunden följer lagstiftningens intentioner gällande uppföljning av insatser finansierade av samordningsförbund.

Vänliga hälsningar,

Fredrik Lundén (ordförande NNS styrelse)

Bakgrund

Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210) trädde i kraft den 1 januari 2004. Lagen gör det möjligt för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommun och region att samverka finansiellt genom att bilda samordningsförbund. Samordningsförbundens uppgift är framförallt att finansiera och samordna insatser för att medborgare ska få stöd och rehabilitering som ger dem möjlighet att försörja sig själva. Fler människor med behov av samordnade insatser ska få stöd att komma ut i arbete och studier. Insatserna syftar ofta till att samlokalisera, utveckla gemensamma metoder och individanpassa insatser så att man når en ökad effektivitet. Det är parterna som bedriver insatserna som individerna tar del av.

Det finns 74 samordningsförbund i Sverige och drygt 260 av landets 290 kommuner ingår i ett samordningsförbund.

I lagen om finansiell samordning (§7.5) ges tydliga krav på uppföljning av de insatser som finansieras av samordningsförbund. Det finns också tydliga intentioner kring uppföljning och utvärdering i propositionen till lagen (prop. 2002/03:132). Ett uppdrag som skall utföras och redovisas på nationell nivå. SKR har i en skrivelse till regeringen lyft fram behoven av att samordningsförbundens finansierade insatser följs upp och dokumenteras. SKR föreslår bland annat en lagstiftning som möjliggör för parterna att på ett rättssäkert sätt dela information och ha gemensamt dokumentationsmaterial samt en lagstiftning som förbättrar möjligheterna att följa upp avslutade insatser SKR har i en skrivelse till regeringen lyft fram behoven av att samordningsförbundens finansierade insatser följs upp och dokumenteras. SKR föreslår bland annat en lagstiftning som möjliggör för parterna att på ett rättssäkert sätt dela information och ha gemensamt dokumentationsmaterial samt en lagstiftning som förbättrar möjligheterna att följa upp avslutade insatser

<https://skr.se/skr/omskr/styrelseochberedningar/handlingarochbeslutstyrelsen/handlingarfranskr/oversynavfinsam.51881.html>

